

DEBRECENI ÍTÉLŐTÁBLA

Pf.II.20.250/2020/4. szám

A Debreceni Ítéltábla a Vinczúr Ügyvédi Iroda (cím3., eljáró ügyvéd: dr. Vinczúr Zsolt) által képviselt felperes (Helység1/2, cím.) felperesnek – a Schiffer és Társai Ügyvédi Iroda (Helység4 cím., eljáró ügyvéd: dr. Schiffer András) által képviselt alperes1 (Helység1/2, cím.) I. rendű és az Alperes2 (Helység1/2, cím) II. rendű alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében az Egri Törvényszék 12.P.20.052/2020/16. sorszámú ítélete ellen a felperes által 17. sorszám alatt benyújtott fellebbezés folytán – tárgyaláson kívül – meghozta a következő

ítéletet:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak az illetékügyben eljáró hatóság felhívására 48 000 (Negyvennyolcezer) forint feljegyzett fellebbezési eljárási illetéket.

Ez ellen az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

[1] A felperesi gazdasági társaság többségi tulajdonosa és egyben ügyvezetője G. I. G. I. gyermeke, G. K. 2018. október 1. napjától 2020. január 9. napjáig volt a M. E N. Kft. ügyvezetője.

2019. október 21. napján a felperes bérbeadóként, a M. E N. Kft. pedig bérlő-ként egymással bérleti szerződést kötöttek, melynek értelmében a bérlő havi bruttó 137 000 forint bérleti díj ellenében használhatja a bérbeadó tulajdonában álló 50 m²-es raktár-helyiséget. A szerződéskötés időpontjában a bérbeadó ügyvezetője G. I, míg a bérlő G. K. volt.

A Magyarországon 2019. október 13. napján megtartott önkormányzati választásokat követően Helység1/2 Megyei Jogú Város új polgármestere, M. Á. 2020. január 23. napján „E....” elnevezéssel sajtótájékoztatót tartott. A sajtó-tájékoztatón, melyen részt vett a www.e....hu internetes portál újságírója is, M. Á. foglalkozott a felperes és a M. E N. Kft. között 2019. október 21. napján létrejött bérleti szerződéssel, illetve annak tartalmával.

2020. január 23. napján 19 óra 30 perckor a www.e....hu közzétett egy cikket a polgármester által megtartott sajtótájékoztatóról. A közzétett cikk szó szerint az alábbiakat tartalmazta:

"Cikk címe

Elkezdődött a Kft1. átvilágítása és már az elején egészen döbbenetes szerződések kerültek elő. Jutott közpénz a korábbi ügyvezető édesapjához köthető cégnek és az Helység1/2 H. újságírójának is.

Ahogy arról már korábban is beszámoltunk egy közgyűlési döntést követően távoznia kellett a M. E Kft. éléről G. K-nak, aki a TV E és az E.-i M. főszerkesztője is volt, illetve egy ideig az E.-i Fidesz Házi Hírportálját, az Helység1/2 H.-t is vezette (bár lehet, hogy most is vezeti, csak nem őt jelölik az impresszumban egy ideje). Hogy milyen indokok vezettek a leváltásához abból párat egy külön cikkben összeszedtünk, ez érhető el.

Leváltottak-G. K. és egykori főnöke H. L.

M. Á csütörtöki E.-án most újabb részleteket közölt a M. E korábbi vezetőjének ténykedéséről, pontosabban arról, hogyan járt jól G. K közeli ismerőse beosztottja, illetve egy közvetlen családtagja.

Fizessen a városi cég akkor is ha felmondja a szerződést?

A sajtótájékoztató elején Helység1/2 polgármestere reagált egy a közelmúltban az Helység1/2 H.-n megjelent újabb (szándékosan?) téves híresztelésre, miszerint a TV E-nek lőttek, a városvezető „ki akarja végeztetni” a televíziót. M. Á elmondta: esze ágában sincs a TV E-t kivégeztetni, de keresik a lehetőséget a további működést illetően. A polgármester tudatta, hogy a helyzet nem egyszerű, hiszen az MTVA a választások után felmondta a városi televízióval kötött tartalomszolgáltatási megállapodást, amely éves szinten 24 millió forintot megbízást jelentett a TV E számára.

M. aztán beszélt néhány olyan szerződésről, amelyet a M. E Kft. nevében közelmúltban még távozása előtt G. K kötött úgy, hogy a szerződések mögött minimum etikai aggályok állnak, az egyik ilyenből kiderül, hogy G. K ügyvezetőként az édesapjához köthető A. A. Kft kötött egy szerződést egy héttel a választások után, amelyben az áll, hogy a M. E Kft. bruttó 137 ezer forintért bérel az előbb említett cégtől egy 50 négyzetméteres raktárhelyiséget. A szerződésben lefektették, hogy fel lehet ugyan mondani a megállapodást, de a M. E mint bérlő

„kötelezettséget vállal arra, hogy az első év lejártá előtt általa felmondott szerződés bérleti díját a bérbeadónak továbbra is fizeti, összesen a birtokbavételt követő 12 hónap időtartamig.”

Vagyis: a választások után amikor már G. K sejthette, hogy nincs sokáig maradása, kötött egy bérleti szerződést az édesapjához tartozó vállalkozással úgy, hogy a havi bruttó 137 ezret akkor is ki kell fizetni az önkormányzati cégnek egy éven át, ha valami miatt mégis felmondja a megállapodást.

„Ez a szerződés lehet, hogy a Btk. szerint törvényes, de hogy etikátlan az egészen biztos „ - hangsúlyozta M. Á, aki szerint ha valaki tulajdonosi hozzájárulás vagyis az önkormányzat és az Zrt2. beleegyezése nélkül saját családtagjával köt egy ilyen szerződést „akkor és most kérdőjellel fogalmazok és feltételes módban beszélek mindez felvetheti a hűtlen kezelés esetét”. A polgármester úgy tudja: a TV E és az E.-i M. nem használja semmire ezt az említett raktárat, legalábbis a dolgozók nem tudnak róla. A városvezető utalt arra, hogy vélhetően bírósági ügy lesz ebből a szerződésből.”

A fenti cikk közlését követő 30 napon belül G. I a felperes ügyvezetője az alábbi sajtó-helyreigazítás iránti kérelmet *terjesztette elő az alperes1-nél:*

alperes1

'főszerkesztő neve' Főszerkesztő részére

Helység1/2

cím.

email

'főszerkesztő neve' főszerkesztő!

Alulírott **G. I az A. A. Kft. ügyvezetője**, (székhely: Helység1/2, cím., cégjegyzékszám: Cg.01.)

Kérem, hogy mint a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 1.§ 2. pontja szerinti médiaszolgáltató a <http://e.....hu/portalon> a jelenlevelem kézhezvételét követő 5 napon belül a <http://e....hu>

elérési úton "cikk címe" címmel 2020. január 23. napján megjelent cikkünkben tett valótlan tényállítások miatt az alábbi helyreigazító közleményt szíveskedjenek közzétenni az Smtv.12.§ (2) bekezdésében foglaltaknak megfelelően önálló hírként legalább 72 órán keresztül a portál főoldaláról az eredeti cikk címére való hivatkozással elérhető módon azzal azonos helyen és betűmérettel IL:betűszedéssel, valamint eredeti cikk elérhető a cikk szövegével egybeszerkesztve, a cikk címe előtt a szövege előtt elhelyezve:

Helyreigazítás:

„A portálunkon 2020. január hó 23. napján "cikk címe" címmel megjelent cikkben valótlanul állítottuk, hogy a M. E K. N. Kft. korábbi ügyvezetője G. K közpénzzel tömte ki az édesapja cégét. Ezzel szemben a valóság az, hogy a korábbi ügyvezető regnálása során, azaz 2018. július 9. és 2019. december 20. közötti időszakban a M. E K. N. Kft. és az A. A. Kft. néhány csekély jelentőségű szerződést (árubeszerzést) kötött, amelyből a fenti sajtóközlemény megjelenéséig az A. A. Kft. összesen bruttó 229.334.000 Ft árbevételt szerzett és ezekből az ügyletekből 21.241 Ft haszonra tett szert.

Kérem, hogy a közlemény közzétételéről annak linkjének, illetve a helyreigazítás főoldalon való közzétételének ellenőrizhetősége miatt a főoldalról készített képernyőképnek a email2 való megküldésével szíveskedjenek értesíteni!

Helység1/2, 2020. február 14.

*G. I
ügyvezető”*

Az alperes1 a sajtó-helyreigazítási kérelmet 2020. február 19. napján kézhez vette, de a helyreigazítás közzétételét megtagadta.

A Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság által nyilvántartásba vett www.e....hu internetes portál kiadója a II. rendű alperes.

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az I. rendű alperest arra, hogy a www.e....hu internetes portál főoldalán önálló hírként, az eredetivel azonos betű-mérettel, „Helyreigazítás a "Cikk címe című cikkhez” címmel a helyreigazítási kérelemben megfogalmazott közleményt tegye elérhetővé legalább 72 órán keresztül a kifogásolt cikk címe után, de a szöveg előtt is, addig, amíg a kifogásolt cikk a honlapon megtalálható, de legalább 30 napig. Kérte a II. rendű alperes perköltségben történő marasztalását.

[3] Az alperesek elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását és a felperes költségben való marasztalását kérték. Azzal érveltek, hogy a keresetlevél nem tartalmazta a Pp. 495. § (1) bekezdésében előírt kötelező kellékeket, így nem jelölte meg a felperes a sérelmezett közleményt, a valótlan, illetve a hamis színben feltüntetett tényállításokat, s ezek a helyreigazítási kérelemben sem szerepeltek. A keresetlevél visszautasításának hiányában ezért a pert a Pp. 240. §-a értelmében meg kell szüntetni.

Érdemi álláspontjuk az volt, hogy a felperesi helyreigazítási kérelem való tényként olyan, 2018. július 9. és 2019. december 20. közötti szerződésekre hivatkozik, amelyek nem állnak összefüggésben a helyreigazítási kérelemmel érintett, kifogásolt alperesi cikkben foglaltakkal. A cikk ugyanis kizárólag a raktárhelyiség bérletére kötött szerződéssel foglalkozik. Hivatkoztak arra, hogy a felperes által kifogásolt írás címe nem tényállítás, hanem vékony ténybeli alappal rendelkező véleményalkotás, amelyre figyelemmel sajtó-helyreigazításnak a Pp. 495-496. §-a, illetve az Smtv. 12. §-a értelmében nincs helye.

[4] Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az államnak 36 000 forint eljárási illetéket.

Az indokolásban mindenekelőtt rámutatott, hogy a felperes határidőn belül kérte az alperesektől a helyreigazítási kérelme közzétételét, s ennek elmaradása miatt a törvény által megállapított határidőn belül fordult bírósághoz, indította meg a pert.

Utalt a Legfelsőbb Bíróság Polgári Kollégiuma PK 12. számú állásfoglalás II. pontjára mely szerint a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. Ezzel összefüggésben rögzítette a törvényszék, hogy tekintettel a felperes személyére, a jelen perben kizárólag az volt vizsgálható, hogy az alperesek által közzétett cikk címében megfogalmazott kijelentés jogilag értékelhető-e akként, hogy az I. rendű alperes a felperesi gazdasági társaságról valótlán tényről állított vagy való tényről híresztelt vagy kifejezetten a felperesi társasággal kapcsolatban való tényeket hamis színben tüntetett fel.

Az elsőfokú ítélet szerint a pernek kizárólag az volt a jogi tárgya, hogy a sérelmezett közzétett cikk címében megfogalmazott kijelentésével az I. rendű alperes megsértette-e a felperesi társaság jó hírnevét. Emellett azonban azt is rögzítette, hogy a cím megválasztásával az I. rendű alperes önállóan állást foglalt a sajtótájékoztató tárgyát képező egyik helyi közéleti üggyel összefüggésben és a törvényszéknek azt kellett megítélnie, hogy ez a címbeli kijelentés valós tény állításaként vagy valós tény hamis színben történő feltüntetéseként értékelhető-e. Hangsúlyozta, hogy még a cím megválasztásában megnyilvánuló sajtószabadság gyakorlása sem járhat mások személyiségi jogainak sérelmével, azaz a felperes jóhírnevének a megsértésével.

Kiemelte, hogy ha meg is állapította volna a felperesi jogi személy jó hírnevének megsértését az I. rendű alperes részéről, úgy ez esetben is csak olyan szövegű helyreigazító közlemény közzétételére kötelezhette volna az I. rendű alperest, amely kizárólag a 2019. október 21. napján megkötött bérleti szerződéssel lett volna összefüggésben. Rámutatott, a felperes a sajtóhelyreigazítási kérelmében nem fogalmazott meg olyan tartalmú közlemény megjelentetésére vonatkozó igényt, amely a 2019. október 21. napján megkötött szerződést érintette.

Megjegyzti az ítéltábla, hogy az elsőfokú ítélet indokolásának [59] pontjában szereplő 2020. évet tartalmazó dátum nyilvánvalóan elírás eredménye.

Megítélése szerint az a kifejezés, hogy a „közpénzzel tömte ki” kizárólag G. K. személyére vonatkoztatható és nem értékelhető úgy, hogy ugyanezen kifejezés sértene a felperesi gazdasági társaság jóhírnevét.

Rámutatott, hogy a vitatott cikk címe nem egyéb, mint helyi közéleti témában megfogalmazott, esetleg vitatható vélemény-nyilvánítás. Miután a felperes nem személyiségi jogi pert indított, ezért a jelen, azaz sajtóhelyreigazítási perben az elsőfokú bíróságnak nem kellett abban a jogkérdésben állást foglalni, hogy a címben megfogalmazott kijelentés, mint vélemény-nyilvánítás alkalmas-e a felperesi társaság jóhírnevének megsértésére. Megjegyezte, hogy a „közpénz”, mint kifejezés kizárólag az egyik szerződő féllel összefüggésben értelmezhető, és pedig az önkormányzati tulajdonban álló telekommunikációs céggel. Emiatt a címben megfogalmazott kijelentésnek ez a része eleve nem is vonatkoztatható a piaci alapon működő felperesre.

[5] Az elsőfokú ítélettel szemben a felperes terjesztett elő fellebbezést, melyben elsődlegesen kérte az elsőfokú ítélet megváltoztatását és keresete szerinti határozat hozatalát. Másodlagosan a határozat hatályon kívül helyezését indítványozta.

A felperes fellebbezésének érdemi indokai között elsődlegesen arra hivatkozott, hogy az elsőfokú ítéletben kifejtett megállapítás és elutasítási indok, miszerint a sajtóhelyreigazítási kérelemmel érintett kijelentés nem tényállítás, hanem vélemény-nyilvánítás, azért nem foghat helyt, mert a PK. 12. számú állásfoglalás III. pontja helyes értelmezése és a bírói gyakorlat szerint a tény olyan fogalom, amelynek valósága bizonyítható vagy cáfolható, míg a véleményhez a valóság kritériuma nem kapcsolható. A fellebbezési álláspont szerint a

„közpénzzel tömte ki” kifejezés a maga összességében egy korrupció gyanús eseménysorra utal, így nem kritikai megnyilvánulás, hanem kifejezett tényállításnak minősül. E körben felhívta az érintett számára méltányos értelmezés elvét, mely szerint, ha a kifogásolt közleménynek több lehetséges értelmezése is van és ebből legalább egy alkalmas a jogsérelem megállapítására, akkor ezen értelmezést kell a helyreigazító közlemény alapjául venni. A jelen esetben pedig a közleménynek tulajdonítható olyan jelentés, hogy jogszabályok betartása nélkül vagy akár kifejezetten azok ellenére „közpénzt” juttatott a családi vállalkozásnak G. K. A valóság ennek megfelelő bizonyítása hiányában pedig a sajtószerv helyreigazításra köteles.

A felperesi álláspont szerint az elsőfokú bíróság tévesen mondta ki az ítéletben, hogy a sérelmezett kijelentést a M. E Kft-re, illetve annak korabeli ügyvezetőjére indokolt vonatkoztatni. A kijelentésből ugyanis a felperesi társaság egyértelműen beazonosítható, a városban mind a M. E Kft. ügyvezetője, mind pedig édesapja közismert személyiségek, sokan tudnak arról, hogy a felperest G. I. vezeti. Egyértelmű, hogy a helyreigazítani kért sajtóközlemény sérti a felperesi cég jóhírnevét, mivel a tényeket abban a hamis színben tünteti fel, hogy a felperes a tagjának rokoni kapcsolata révén „közpénzből” gazdagodott.

A helyreigazítási kérelem tartalmával kapcsolatos elsőfokú ítéletbeli megállapításokkal összefüggésben rámutatott, hogy az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a helyreigazítási kérelem nem vonatkozott arra a bérleti szerződésre, amely a kifogásolt cikk alapját képező sajtótájékoztató egyik témája volt. Valójában a helyreigazítási kérelem valamennyi szerződésre vonatkozott, amelyet a G. K. ügyvezetése alatt kötött az önkormányzati társaság az édesapja által képviselt céggel 2018. július 9. és 2019. december 20. közötti időszakban, azaz vonatkozott a helyreigazítási kérelem a sajtótájékoztatón ismertetett 2019. október 21-én kötött bérleti szerződésre is. Ezen túlmenően kötött szerződésekre való utalásra pedig azért volt szükség, mert kizárólag ezekből származott bevétele a felperesnek, míg az inkriminált bérleti szerződésből nem, tekintettel arra, hogy a fellebbezés megfogalmazásáig a bérleti szerződésben vállalt főkötelezettségét, azaz a bérleti díj fizetést az önkormányzati cég, azaz a M. E Kft. nem teljesítette.

[6] A fellebbezés hatályon kívül helyezést célzó részének indokolásában a felperes előadta, hogy eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság azzal, hogy az alperesek 14. sorszámú, tárgyalás berekesztését követően benyújtott beadványát figyelembe vette és emiatt a bizonyítási eljárást megnyitotta, az iratot azonban nem kézbesítette a felperesnek. Lehetőséget kellett volna adnia arra, hogy a felperes érdemben reagálhasson az előkészítő iratra.

Az alperesek ellenkérelmükben az ítélet helybenhagyását és a felperes költségben való marasztalását kérték.

[7] Mivel egyik fél sem kérte tárgyalás tartását, az ítéltábla a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján a fellebbezést tárgyaláson kívül bírálta el.

[8] Az ítéltábla a fellebbezést alaptalannak találta.

[9] Az ítéltábla először a fellebbezés másodlagos indítványával kapcsolatban foglalt állást, annak alapos volta esetén ugyanis, az ítélet hatályon kívül helyezésére tekintettel, nem kerülhetett volna sor a fellebbezés érdemi elbírálására.

A Pp. 110. § (2) bekezdése előírja, hogy a bíróság köteles lehetővé tenni, hogy a felek minden, az eljárás során előterjesztett kérelmet a bírósághoz benyújtott okiratot, bizonyítékot megismerhessenek és azokra nyilatkozhassanak. Kétségtelen tény, hogy az alperesek által előterjesztett 14. sorszám alatt lajstromozott „viszontválasz” című beadványt az elsőfokú bíróság az ítélet meghozatalát megelőzően nem kézbesítette a felperes részére, így neki nem volt módja arra reagálni, s ezzel a törvényszék eljárási szabályt sértett. A Pp. 381. §-a azonban azt

mondja ki, hogy a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét végzéssel hatályon kívül helyezheti és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasíthatja, ha szükséges az elsőfokú eljárás megismétlése vagy kiegészítése, mert az elsőfokú eljárás lényeges szabályainak megsértése az ügy érdemi eldöntésére kihatott. Az alperesek 14. sorszámú beadványa azonban a korábbi érdemi ellenkérelmet tartalmazó beadványhoz képest újdonságot nem tartalmazott, így a 14. sorszámú irat kézbesítésének elmaradása az ügy érdemi eldöntésére kihatással nem volt, ezért az ítéltábla a törvényszék eljárási szabálysértését nem ítélte olyan lényegesnek, mely indokoltá tette volna az ítélet hatályon kívül helyezését.

Az ítéltábla hangsúlyozza, hogy e per tárgya sajtó-helyreigazítás volt, amely a személyhez fűződő jogok védelmének egyik sajátos eszköze arra az esetre, amikor a személyiséghez fűződő jogok megsértését tömegtájékoztatási eszközök útján követik el. A helyreigazítás közzétételének valótlan tény közlése, híresztelése vagy való tény hamis színben való feltüntetése esetén van helye az Smtv. 12. § (1) bekezdése értelmében. Ezekről a cselekményekről van szó a jóhírnév védelme körében is. Míg azonban az utóbbi esetben bárki elkövetheti az említett cselekményeket, addig helyreigazítás kérésére csak a tömegtájékoztatási eszközök, például internetes portál útján történő elkövetés ad alapot. A sérelmet szenvedett választásából függően indíthat személyiségi joga megsértésének megállapítása iránti, illetve sajtó-helyreigazítási pert. Az előbbire a Pp. általános, az utóbbira ezen általános szabályok mellett a Pp. XXXVIII. fejezetében írt speciális szabályok is irányadók, s a különböző kereseti kérelmek meghatározzák a bíróság vizsgálódási körének határait. Sajtó-helyreigazítási eljárásban a jogsértés szankciója csak a helyreigazítás lehet, míg a személyiségi jogi védelmi perben a Ptk. II. könyv 12. cím alatt írt következmények alkalmazására kerülhet sor.

A perben a felperes egyértelműen sajtó-helyreigazítási közlemény közzétételére kérte kötelezni az I. rendű alperest.

Erre tekintettel az ítéltábla mellőzi az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásából mindazokat a részeket, melyek a felperes jó hírnevének megsértésével kapcsolatos fejtegetéseket tartalmazták.

Helytállóan emelte ki a törvényszék, hogy a PK 12. számú állásfoglalás II. pontja szerint a sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni. A kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni, a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni és az értékelésnél tekintettel kell lenni a társadalmilag kialakult közfelfogásra is. A helyreigazítást kérő személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok, lényegtelen tévedések nem adnak alapot helyreigazításra.

Ugyancsak a PK 12. számú állásfoglalásnak a III. pontja mondja ki, hogy a véleménynyilvánítás, értékelés, bírálat, valamint a társadalmi, politikai, tudományos és művészeti vita önmagában nem lehet sajtóhelyreigazítás alapja.

Mindezek szem előtt tartásával az ítéltábla hangsúlyozza, hogy bár a peres felek pert megelőzően tett nyilatkozataiból, illetve a per alatt kifejtett álláspontjukból kitűnően vita közöttük a kifogásolt cikk címe miatt alakult ki, azt nem lehet elválasztani a sajtóközlemény tartalmától. A címet és a cikket együttesen, a maguk összefüggésében kell értékelni.

Kétségtelenül releváns tény, hogy az önkormányzati tulajdonú és így közpénzből működő nonprofit gazdasági társaság 2019. október 21-én a felek által nem vitatott módon és tartalommal bérleti szerződést kötött a saját ügyvezetőjének az édesapja által tulajdonolt és

vezetett bérbeadó gazdasági társasággal. Nem volt vitás a felek között, hogy a szerződés mit tartalmazott és hogy annak folytán a felekre milyen jogok és kötelezettségek hárultak.

Ugyancsak tény, hogy Helység1/2 polgármestere a vitatott közleményre okot adó sajtótájékoztatón tájékoztatta a jelenlévőket erről a szerződésről és az azzal kapcsolatosan kialakított – egyébként etikai megítélést is tartalmazó – álláspontjáról.

Magában a vitatott sajtóközleményben az említett tények mindenféle értékítéletet mellőző kommentár nélkül, tényszerűen kerültek a nyilvánosságra. Kizárólag a közlemény címe volt az, amely – az ítéltábla álláspontja szerint – erősen hatásvadász stílusával látszólag és formálisan, azaz kizárólag betű szerint értve tényállításként megjelenő, annak tűnő módon, de lényegében értékítéletet fogalmazott meg a cikkben szereplő tényekről. Az írás címében szereplő „botrány” szó egyértelműen a cikkíró véleményét fejezi ki, hiszen az az újságíró megítélésétől függ, hogy mit tekint botrányosnak, azaz e szó címbe illesztése kétséget kizáróan vélemény. A cím további részével kapcsolatban pedig az ítéltábla egyetért az alperesek álláspontjával, mely szerint ez a mondat vékony ténybeli alappal rendelkező vélemény, így sajtó-helyreigazítás alapja ugyancsak nem lehet. Megjegyzi csupán az ítéltábla, hogy az elsőfokú bíróság ítélete indokolásának [66] bekezdése tévesen tartalmazza azt, hogy a „közpénzzel tömte ki” kifejezés csak a M. E N. K. Kft-re és annak korábbi vezetőjére vonatkozna, tekintettel arra, hogy a felperes alappal sérelmezhetne volna, hogy őt közpénzzel kitömött cégnek minősítheti az olvasó.

A fenti indokokon túl az ítéltábla ugyanakkor arra is rámutat, hogy a helyreigazító közlemény tartalmának megállapításáról szóló PK 15. számú állásfoglalás I. pontjának második fordulata szerint, ha a bíróság a helyreigazító keresetnek helyt ad, határozatában – a kérelem és az ellenkérelem korlátai között – belátása szerint állapítja meg a helyreigazítás szövegét és ennek közlésére az alperest határidő tűzésével kötelezi. Ahogyan a Győri Ítéltábla egy eseti döntésében (Pf.I.20.061/2016/4/I.) rámutatott, a sajtó-helyreigazítási per keretét a perindítást megelőzően kért helyreigazítás (avagy válaszlevél), mint helyreigazítási kérelem és a kereseti kérelem keretei határozzák meg. Ebben a körben kell a bíróságnak állást foglalnia arról, hogy a perbeli cikk tartalmaz-e a felperes személyére vonatkozó valótlan tényállítást vagy kelt-e hamis látszatot.

A sajtó-helyreigazítási eljárásban tehát nincs jelentősége csak a tényállítás valóságának vagy valótlanságának (illetve a való tények hamis színben történő feltüntetésének), az súlytalan, hogy a valótlan tényállítás egyben sértő-e (Fővárosi Ítéltábla Pf.II.20.006/2008/3.), s lényegtelen az is, hogy a valótlan tény pozitív vagy negatív (Győri Ítéltábla Pf.I.20.217/2008/3.). A Debreceni Ítéltábla egy eseti döntésében pedig úgy foglalt állást (Pf.II.20.554/2009/3.), hogy egy adott sajtóközleményben használt szavak adott esetben lehetnek ugyan pejoratív értelműek, ám ha azok nem mennek túl a cikkíró számára megengedett vélemény-kifejtés fogalmán, úgy helyreigazítás tárgyát nem képezhetik.

A PK 15. számú állásfoglalás szerint pedig nem kötelezhető a sajtó olyan nyilatkozat közlésére, amely a jogosult által érvényesített igény körében a helyreigazításhoz szükséges mértéket akár tartalmában, akár terjedelmében túllépi. Ilyen esetben, ha a jogosult közzétenni kért nyilatkozata nem megfelelő, a bíróság – ezt a közlési módot mellőzve – a helyreigazító közlemény szövegét az érvényesített jog tartalmi körén belül másként határozza meg.

Az alperesekhez intézett kérelem tartalmilag nem volt összefüggésben a sérelmezett megnyilatkozással. Az érintett sajtótájékoztatón a polgármester kizárólag egyetlen szerződésről beszélt és az alperesi sajtóközlés is kizárólag a 2019. október 21-én kötött bérleti szerződésről tartalmazott tényállításokat. A sajtóközleményben – ellentétben a helyreigazítási kérelemmel – nem volt szó semmilyen más, az érintett felek között létrejött bármilyen szerződésről, így a kereset – amely szó szerint tartalmazta az alpereshez intézett helyre-igazítási kérelem

szövegét – semmiféleképpen nem volt teljesíthető. Annak bíróság részéről történő átalakítására pedig a már korábban említett okból nem kerülhetett sor.

[10] Mindezekre tekintettel az ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fenti indokolásbeli módosításokkal a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

[11] A fellebbezési eljárásban is pernyertes alperesek a Pp. 81. § (5) bekezdésében írtak ellenére nem csatoltak költségjegyzéket, annak hiányában perköltségre nem tarthatnak igényt.

[12] A pertárgyérték a Pp. 21. §-a megfelelő alkalmazásának eredményeképpen nem állapítható meg, így az illetékekről szóló 1990. évi CXIII. törvény (Itv.) 39. § (1) bekezdés és a (3) bekezdés b) pontja szerint a pertárgy értéke 600 000 forint. Erre tekintettel az Itv. 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján 48 000 forint volt a feljegyzett fellebbezési illeték. Figyelemmel a felperest az Itv. 62. § (1) bekezdés f) pontja alapján illető illetékfeljegyzési jogra, az állam által előlegezett illetéket másodfokú pervesztessége okán pedig a felperes viseli a Pp. 101. § (1) bekezdése és a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltakra figyelemmel.

Debrecen, 2020. július 16.

Dr. Veszprémy Zoltán s.k. a tanács elnöke, Dr. Répássy Árpád s.k. előadó bíró, Cogoiné dr. Boros Ágnes s.k. bíró